Світ фантазії та мудрості. 5 клас

Міфи — це найстародавніші розповіді про навколишній світ. Слово «міф» має грецьке походження, відповідає українському слову «оповідь», «байка», «переказ». У міфах відбилося уявлення наших предків про різноманітні явища природи, походження життя на землі. В них переплелося уявне і дійсне, реальне і фантастичне.

Міфи, які створили наші предки, розповідають про те, як Бог створив Землю, чому сонце буває сумне, чому йде дощ, звідки взявся на землі вогонь. Створення міфів — не випадковість. Прадавні люди не мали наукових знань про більшість явищ і процесів, що відбувалися навколо них. Тому пояснювали все так, як розуміли: земля утворилася зі жмені піску з Дніпра, зорі на небі — це душі людей, вогонь з'явився завдяки Петру, який викрав його у чорта.

У міфах давніх українців втілилися їх поняття про добро і зло. За добро завжди віддячують добром. Співчутлива дівчина у страшну посуху напоїла останніми краплями води спраглих людей. А Бог за доброту дівчини віддячив: послав на землю дощ. Про цю подію нагадує сузір'я, яке здавна називають в Україні Зоряним Возом. У міфі «Про вогонь» розповідається, що вогонь, до якого господар ставиться добре, береже його збіжжя. Вогонь може спалити садибу того господаря, який ставиться до нього зле.

Чимало міфів пов'язані з тими богами, в яких вірили українці. Як відомо, наші пращури були язичниками. Чимало різноманітних богів оберігало їх життя і дім від випадковостей. Були й такі, які завдавали шкоди.

Деякі уявлення наших предків про своїх язичницьких богів досі залишилися в нашій мові. Ми вживаємо ці слова і вирази, хоч не знаємо, що пов'язані вони з міфами давніх слов'ян і їх вірою в різних богів. Ми кажемо: «Дай, Боже!» Вважається, що цей вислів пов'язаний з іменем Дажбога — бога сонця, до якого наші предки зверталися з будь-якими проханнями.

Рід, родина… Ці слова чули всі. Пов'язані вони з богом Родом, який створив світ і тримає в руках книгу доль усіх, хто народжується. Від імені богині Берегині з'явилися в нашій мові слова «берегти», «оберіг».

Кілька віків минуло з того часу, як з'явилися міфи давніх українців. Але читати їх цікаво і сьогодні: в них переплелися фантазія і мудрість наших предків.